

Tisková zpráva:

Výstava: Václav Švambers, profesor Univerzity Karlovy

Vernisáž: 8. 12. 2015 ve 14.00 hod.

Termín výstavy: 9. 12. 2015 do 29. 2. 2016

Místo: PŘF UK v Praze, Albertov 6, Praha 2, 2. patro, Po-Pá 9-17.00 hod.

Geografická sekce Přírodovědecké fakulty UK v Praze připravila výstavu k 150. výročí narození významného českého geografa a hydrologa Václava Švambersy. Ten byl nejen autorem nejrozsáhlejší monografie o řece Kongu, průzkumníkem šumavských jezer, ale především zakladatelem Geografického ústavu v Praze na Albertově.

Probírali jsme archiv Mapové sbírky a našli jsme pozoruhodnou pozůstalost zapomenutého profesora Univerzity Karlovy. Přední český geograf profesor PhDr. Václav Švambers se narodil 10. ledna 1866 v obci Peruc na Lounsku. Vystudoval obory geografie, historie a geologie na Filozofické fakultě české Karlo-Ferdinandovy univerzity. Byl asistentem profesora Jana Palackého, syna slavného historika a politika Františka Palackého. Švambers ukončil studium dizertační prací o *Libyjské poušti*. V roce 1902 se habilitoval rozsáhlou a pozoruhodnou monografií o *Kongu*, při jehož četbě máte intenzivní pocit cestovatele, prodírající se džunglí kolem Konga, ale pozor, Švambers nikdy u Konga nebyl! Ač toužil po objevných expedicích ve stylu Emila Holuba, stal se váženým profesorem a ředitelem Geografického ústavu.

Václav Švambers se zásadním způsobem zasloužil o výstavbu budovy pro přírodovědecké obory v Praze na Albertově, kterou dlouhodobě připravoval, organizoval a realizoval. Stavělo se v letech 1911-1913 a po válce v letech 1924-1926. Ale již v roce 1914 se mohl přestěhovat ústav na Albertov.

Přírodovědecká fakulta vznikla roku 1920 a zároveň s ní ministerstvo na návrh profesora Švambersy ustanovilo Státní sbírku mapovou Republiky československé. Geografický ústav UK koncem dvacátých let 20. století mohl být srovnáván jen s francouzskými nebo německými institucemi.

V akademickém roce 1923-24 zastával Švambers úřad děkana fakulty. 27. září 1939 v Praze prof. Švambers zemřel. Nedožil se tedy již zabrání Geografického ústavu německými okupanty.

Václav Švambers disponoval širokými zeměpisnými znalostmi. Nejvíce proslul svými díly z oblasti hydrologie. Rozsáhlé práce *Kongo (3 díly)* z let 1901–1905 byly svého času největší monografií věnující se řekám na jižní polokouli. K jeho stěžejním dílům patří také první systematické výzkumné práce o šumavských jezerech.

Hlavní význam působení profesora V. Švambersy spočívá v iniciování a systematickém vybudování Geografického ústavu v Praze, který pozdvihl na světovou úroveň. U příležitosti Švambersova odchodu na odpočinek v roce 1936 ho prezident republiky, dr. Edvard Beneš, poctil osobním děkovným dopisem, v němž se zmiňoval o „zvláštních zásluhách o vybudování Geografického ústavu Karlovy univerzity“, stejně jako o „dlouholeté vynikající akademické práci“.

Putovní výstava potrvá od 9. 12. 2015 do 29. 2. 2016 na adrese Albertov 6, Praha 2, v 2. patře v předsálí Knihovny geografie. V dubnu bude k vidění v rodišti pana profesora v Peruci na Lounsku a pak už si ji mohou půjčit další vzdělávací a neziskové instituce v Knihovně geografie PŘF UK na adrese: blanka.simanova@natur.cuni.cz

Doprovodné programy k výstavě:

11. ledna 2015 (9.00-18.00) Čteme prof. Švambergu: studenti, učitelé a návštěvníci akce budou celý den číst z děl prof. V. Švambery. Účastníci se budou plavit po řece Kongo anebo se prodírat šumavskými hvozdy. Součástí akce bude videoprezentace. Akce proběhne v Knihovně geografie od 9.00 do 18.00 hod. Evidence zájemců na adrese: nevorall@natur.cuni.cz

10. února 2015 (14.00) Komentovaná prohlídka výstavy s autorkou Evou Novotnou, 2. patro, předsálí Knihovny geografie. Evidence zájemců na adrese: nevorall@natur.cuni.cz

K výstavě byl vydán katalog Václav Švambera, profesor Univerzity Karlovy. Autorkou je PhDr. Mgr. Eva Novotná, předmluvu napsal geograf a hydrolog prof. RNDr. Bohumír Janský CSc. Zájemci si ho mohou objednat na adrese: nevorall@natur.cuni.cz

Bližší informace podá autorka výstavy Eva Novotná, novotn48@natur.cuni.cz, T.: 603 342 477